

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki zmieniające rozporządzenie w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Włodzimierz Bernacki – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Barbara Rudzińska-Mekal, Dyrektor Departamentu Nauki, tel. 22 52 92 329, e-mail: Barbara.Rudzinska-Mekal@mein.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 2021.07.02</p> <p>Źródło: art. 267 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Edukacji i Nauki – 60</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W wyniku analizy funkcjonalności rozwiązań przyjętych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (Dz. U. poz. 392 oraz z 2020 r. poz. 1352), zwanym dalej „rozporządzeniem”, ujawniła się potrzeba doprecyzowania i zmiany niektórych przepisów dotyczących sposobu przeprowadzania ewaluacji jakości działalności naukowej, zwanej dalej „ewaluacją”. Wpływ na decyzję o modyfikacji aktualnych rozwiązań prawnych miały również uwagi i wątpliwości interpretacyjne zgłaszane przez środowisko naukowe. Wskazywano w szczególności na:

- 1) uznawanie na potrzeby ewaluacji artykułu recenzyjnego za artykuł naukowy wyłącznie wówczas, gdy został opublikowany w czasopiśmie naukowym ujętym w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) niezasadność dotychczasowego różnicowania zwiększenia punktacji za autorstwo monografii naukowej uwzględnianej w ewaluacji w ramach dyscyplin naukowych należących do dziedziny nauk humanistycznych, nauk społecznych i nauk teologicznych – o 50% w przypadku gdy całkowita wartość punktowa tej monografii wynosi 200 pkt i o 25% w przypadku gdy całkowita wartość punktowa tej monografii wynosi 80 pkt;
- 3) konieczność zwiększenia punktacji za redakcję naukową monografii naukowej uwzględnianej w ewaluacji w ww. dyscyplinach nie tylko wówczas, gdy całkowita wartość punktowa tej monografii wynosi 200 pkt, ale również w pozostałych przypadkach;
- 4) konieczność zwiększenia liczby punktów, jakie podmiot może uzyskać za przychody osiągnięte w okresie objętym ewaluacją z tytułu komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych prowadzonych w ramach danej dyscypliny naukowej lub *know-how* związanego z tymi wynikami oraz z tytułu usług badawczych świadczonych na zlecenie podmiotów nienależących do systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Stwierdzono ponadto, że zasadne jest doprecyzowanie przepisu dotyczącego ww. usług badawczych uwzględnianych w ewaluacji w ramach oceny efektów finansowych badań naukowych i prac rozwojowych. Dotychczasowe brzmienie tego przepisu nie było wystarczająco precyzyjne i nie wyłączało w sposób jednoznaczny usług o charakterze odtwórczym, standardowych czynności diagnostycznych i pomiarowych itp.

Równocześnie uznano, że obecnie funkcjonujące rozwiązanie dotyczące określania zestawów wartości referencyjnych dla kategorii naukowych A, B+ i B w poszczególnych dyscyplinach naukowych i artystycznych nie pozwala ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanemu dalej „ministrem”, w wystarczającym stopniu decydować o tym istotnym elemencie polityki naukowej państwa. Dlatego też wskazane jest, by to minister – jako odpowiadający za realizację tej polityki – ustalał zestawy wartości referencyjnych, a nie tylko zatwierdzał propozycje Komisji Ewaluacji Nauki.

W związku z powyższym niezbędna jest zmiana rozporządzenia. Nie ma bowiem możliwości zastosowania rozwiązań pozalegisacyjnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zmiany przewidziane w projekcie rozporządzenia dotyczą:

- 1) uznawania na potrzeby ewaluacji za artykuły naukowe również artykułów recenzyjnych opublikowanych w latach 2017 i 2018 w czasopiśmie naukowym ujętym w wykazie, o którym mowa w art. 324 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.); dzięki wprowadzonej zmianie artykuły te będą mogły zostać uwzględnione w ewaluacji, a ich całkowita wartość punktowa zostanie ustalona zgodnie z punktacją przypisaną w tym wykazie czasopiśmu naukowemu, w którym artykuł recenzyjny został opublikowany;
- 2) ujednoczenia sposobu ustalania całkowitej wartości punktowej monografii naukowych opracowywanych w ramach dyscyplin naukowych należących do dziedziny nauk humanistycznych, dziedziny nauk społecznych i dziedziny nauk teologicznych oraz redakcji naukowych takich monografii; proponowana zmiana pozwoli na ujednoczenie premii za autorstwo monografii naukowej niezależnie od tego, czy jej całkowita wartość punktowa wynosi 200, czy 80 pkt –

w każdym przypadku wartość ta zostanie zwiększona o 50% (dotychczas punktacja za autorstwo takiej monografii naukowej była zwiększana o 50% w przypadku, gdy jej całkowita wartość wynosiła 200 pkt i o 25% gdy wynosiła 80 pkt); wprowadzono także – obok dotychczasowego zwiększenia dla monografii naukowych wydanych przez wydawnictwa ujęte na II poziomie wykazu sporządzonego przez ministra – zwiększenie punktacji za redakcję naukową pozostałych monografii naukowych uwzględnianych w ewaluacji w ramach ww. dyscyplin naukowych; zaproponowane rozwiązania zapewnią odpowiednio wysoką punktację za te osiągnięcia naukowe w ramach ww. dyscyplin naukowych;

- 3) zmiany w zakresie ustalania punktacji za przychody z tytułu komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych prowadzonych w ramach danej dyscypliny naukowej lub *know-how* związanego z tymi wynikami oraz przychodów z usług badawczych świadczonych na zlecenie podmiotów nienależących do systemu szkolnictwa wyższego i nauki; dotychczasowy limit punktów za te osiągnięcia, wynoszący 10-krotność liczby N, zostanie podwyższony do 20-krotności liczby N, co pozwoli na uwzględnianie w ewaluacji w większym stopniu dorobku wynikającego z komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych lub *know-how* związanego z tymi wynikami oraz usług badawczych, a zatem osiągnięć umożliwiających praktyczne wykorzystanie wyników działalności naukowej;
- 4) doprecyzowania, jakie usługi badawcze świadczone na zlecenie podmiotów nienależących do systemu szkolnictwa wyższego i nauki są osiągnięciem uwzględnianym w ewaluacji, co pozwoli wykluczyć wykazywanie do celów ewaluacji usług o charakterze odtwórczym, standardowych czynności diagnostycznych, pomiarowych itp.;
- 5) modyfikacji sposobu określania zestawów wartości referencyjnych dla kategorii naukowych A, B+ i B w poszczególnych dyscyplinach naukowych i artystycznych; Przewodniczący Komisji Ewaluacji Nauki będzie rekomendował ministrowi propozycje zestawów wartości referencyjnych dla kategorii naukowych A, B+ i B w poszczególnych dyscyplinach naukowych i artystycznych, natomiast ustalanie zestawów tych wartości będzie kompetencją ministra; zestawy wartości referencyjnych są istotnym elementem polityki naukowej państwa, dlatego też minister, który odpowiada za realizację tej polityki, powinien mieć realny wpływ na ich określenie; konsekwencją proponowanej zmiany będzie również odpowiednia modyfikacja załącznika nr 2 do rozporządzenia.

Zmiany zaproponowane w projekcie rozporządzenia wpłyną pozytywnie na zapewnienie płynnego i sprawnego przeprowadzenia ewaluacji w roku 2022 i kolejnych ewaluacji.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przedmiot regulacji stanowi domenę prawa krajowego. Z uwagi na zakres rozwiązań objętych rozporządzeniem odstępiono od analizy porównawczej z regulacjami obowiązującymi w innych państwach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
uczelnie akademickie	122	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	Wprowadzone zmiany wyeliminują wątpliwości interpretacyjne zgłaszane przez środowisko naukowe. Zmiany te umożliwią ponadto bardziej adekwatną ocenę podmiotów prowadzących działalność naukową w ramach dyscyplin naukowych należących do dziedziny nauk humanistycznych, dziedziny nauk społecznych i dziedziny nauk teologicznych, co jest szczególnie istotne dla procesu przyznawania kategorii naukowych. Zasady przeprowadzania ewaluacji są jednolite w stosunku do wszystkich podmiotów prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie naukowej albo artystycznej. Ocena ewaluowanych podmiotów jest przeprowadzana w obrębie poszczególnych dyscyplin naukowych, przy uwzględnieniu specyfiki dziedziny nauki, do której należy dana dyscyplina, w tym stosowanych wzorców komunikacji wyników badań naukowych. Oznacza to, że zmiany, które np. zwiększają punktację za niektóre osiągnięcia w dyscyplinach naukowych należących do dziedziny nauk
uczelnie zawodowe, które złożą wniosek o przeprowadzenie ewaluacji	brak danych (wnioski będą składane do dnia 30 września 2021 r. – wniosek może złożyć każda z 258 uczelni zawodowych)		
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	68		
instytuty badawcze, które złożą wniosek o przeprowadzenie ewaluacji	brak danych (wnioski będą składane do dnia 30 września 2021 r. – wniosek może złożyć każdy z 67 instytutów badawczych)		
międzynarodowe instytuty naukowe	1		
podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy, posiadające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które złożą wniosek o przeprowadzenie ewaluacji	brak danych (wnioski będą składane do dnia 30 września 2021 r. – wniosek może złożyć każdy z 54 takich podmiotów, które są obecnie ujęte w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on)		

			humanistycznych, dziedziny nauk społecznych i dziedziny nauk teologicznych, nie będą prowadziły do zróżnicowania wyników między podmiotami, lecz do odpowiedniego uwzględnienia różnorodnych osiągnięć naukowych ze względu na ich znaczenie dla rozwoju nauki w danej dziedzinie.
Komisja Ewaluacji Nauki	1	ustawa	Komisja Ewaluacji Nauki nie będzie określać zestawów wartości referencyjnych dla kategorii naukowych A, B+ i B w poszczególnych dyscyplinach naukowych i artystycznych i przedstawiać ich do zatwierdzenia, ale będzie rekomendować ministrowi propozycje tych zestawów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach opiniowania projekt rozporządzenia otrzymały następujące podmioty:

- 1) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 2) Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich;
- 3) Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych;
- 4) Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych;
- 5) Konferencja Rektorów Uczelni Artystycznych;
- 6) Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych;
- 7) Konferencja Polonistyk Uniwersyteckich;
- 8) Konferencja Dziekanów Wydziałów Przyrodniczych Uniwersytetów Polskich;
- 9) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 10) Rada Doskonałości Naukowej;
- 11) Komitet Polityki Naukowej;
- 12) Polska Akademia Nauk;
- 13) Krajowa Reprezentacja Doktorantów;
- 14) Komisja Ewaluacji Nauki;
- 15) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 16) Forum Związków Zawodowych;
- 17) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”.

W ramach konsultacji publicznych projekt rozporządzenia otrzymały następujące podmioty:

- 1) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 2) Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych;
- 3) Rada Główna Instytutów Badawczych;
- 4) Polska Komisja Akredytacyjna;
- 5) Polska Akademia Umiejętności;
- 6) Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej;
- 7) „Obywatele Nauki”;
- 8) Krajowa Sekcja NSZZ „Solidarność” Polskiej Akademii Nauk;
- 9) Związek Zawodowy Pracowników PAN;
- 10) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 11) Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 12) Komitet Kryzysowy Humanistyki Polskiej;
- 13) Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej;
- 14) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- 15) Narodowe Centrum Nauki;
- 16) Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 17) Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji i Nauki, zgodnie art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt rozporządzenia został udostępniony również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną omówione po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Nie spowoduje zwiększenia wydatków ani zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Efektom przeprowadzenia ewaluacji będzie przyznanie nowych kategorii naukowych podmiotom systemu szkolnictwa wyższego i nauki w poszczególnych dyscyplinach naukowych i artystycznych, w których prowadzą działalność naukową. Kategorie naukowe będą miały wpływ m.in. na podział subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz badawczego w ramach środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-							
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	-							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	-							
	(dodaj/usuń)	-							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozwiązania przewidziane w projektowanym rozporządzeniu nie będą miały bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorców ani na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze. Przepisy projektowanego rozporządzenia stwarzają bodźce do podnoszenia jakości działalności naukowej polskich uczelni, instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk i instytutów badawczych, co będzie sprzyjało podnoszeniu konkurencyjności polskiej gospodarki. Kwantyfikacja tego wpływu nie jest jednak możliwa.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
<p>Komentarz: Należy podkreślić, że ewaluacja będzie w całości przeprowadzana w dedykowanej aplikacji zbudowanej w ramach Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on – Systemie Ewaluacji Dorobku Naukowego (SEDN), na podstawie informacji wprowadzonych przez ewaluowane podmioty. Nie przewiduje się obowiązku podawania przez podmioty dodatkowych danych liczbowych, a jedynie – w przypadku przychodów z usług badawczych świadczonych na rzecz podmiotów nienależących do systemu szkolnictwa wyższego i nauki – zaznaczenie, że w wyniku realizacji tych usług powstała nowa wiedza lub nastąpiło zwiększenie poziomu gotowości technologicznej technologii stanowiących ich przedmiot.</p>		
9. Wpływ na rynek pracy		
Rozwiązania przewidziane w projektowanym rozporządzeniu nie będą miały bezpośredniego wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: innowacyjność i gospodarka	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Proponowane rozwiązania będą stymulowały wzrost jakości prowadzonej działalności naukowej, co wpłynie na proces włączania polskiej nauki w światowy obieg myśli oraz intensyfikację współpracy podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki z podmiotami spoza tego sektora, w szczególności z przedsiębiorcami. Przewiduje się, że podejmowane działania wpłyną na podniesienie innowacyjności polskiej gospodarki.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Pierwsza ewaluacja zostanie przeprowadzona w roku 2022.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Pierwsza ocena efektów rozwiązań zawartych w projektowanym rozporządzeniu będzie możliwa po uzyskaniu wyników ewaluacji przeprowadzonej w roku 2022.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		